

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

предметної спеціальності А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)

галузь знань: А Освіта

Освітня кваліфікація: Магістр. Середня освіта (Історія та громадянська освіта)

Професійна кваліфікація: Вчитель-магістр (Середня освіта (Історія та громадянська освіта))

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
ЦДУ ім. В. Винниченка**

Голова вченої ради

/ Соболев Є. Ю./

(протокол № 12 від «30» квітня 2026 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01. 09. 2026 р.

Ректор

Соболев Є. Ю.

(наказ № 69-ун від 30 квітня 2026 р.)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
предметної спеціальності А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська
освіта)
галузі знань «А Освіта»

РОЗРОБЛЕНО

робочою групою ОП

керівник робочої групи: доктор історичних наук,

доцент, доцент кафедри історії України та всесвітньої історії

ЦДУ ім. В. Винниченка

О. Л. Ковальков

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри історії України та всесвітньої історії

ЦДУ ім. В. Винниченка

в. о. завідувача кафедри: доктор історичних наук,

доцент, доцент кафедри історії України та всесвітньої історії

ЦДУ ім. В. Винниченка

О. Л. Ковальков

протокол № 10 від 29 квітня 20226 р.

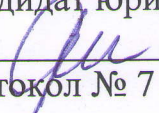
ПОГОДЖЕНО

Голова вченої ради факультету

психології та історії

ЦДУ ім. В. Винниченка

Кандидат юридичних наук, доцент

 К. Є. Трошкіна

протокол № 7 від 30 квітня 20226 р.

ПОГОДЖЕНО

В. о. завідувачки відділу забезпечення якості

та цифрового супроводу освіти ЦДУ ім. В. Винниченка

кандидат філологічних наук,

доцент І. В. Жигора

«30» квітня 2026 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», предметною спеціальністю А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» та галуззю знань А «Освіта» (далі – ОПП).

ОПП розроблено з урахуванням специфіки підготовки здобувачів освіти до працевлаштування та відповідно до вимог таких нормативних актів:

– Законів України «[Про освіту](#)», «[Про вищу освіту](#)» та «[Про повну загальну середню освіту](#)» постанов Кабінету Міністрів України «[Про затвердження Національної рамки кваліфікацій](#)», «[Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності](#)»;

– документів, які визначають розроблення складників системи стандартів вищої освіти та регламентують провадження освітньої діяльності в закладах вищої освіти України, на підставі Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН України №512 від 27. 03. 2025;

– Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН України 29. 08. 2024 №1225.

Під час розроблення ОПП, зокрема при визначенні загальних та спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, використовувався доробок проекту Європейського Союзу «[Tuning Educational Structures in Europe \(TUNING\)](#)», Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG2015).

За рекомендаціями стейкхолдерів до ОПП внесено зміни та доповнення.

Розроблено робочою групою в складі:

Ковальков Олександр Леонідович – керівник проектної групи (*гарант освітньої програми*), доктор історичних наук (07. 00. 02 – Всесвітня історія), доцент кафедри історії України та всесвітньої історії Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Грінченко Віктор Григорович – кандидат історичних наук (07. 00. 01 – Історія України), доцент кафедри історії України та всесвітньої історії Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Мілова Тетяна Миколаївна – кандидат юридичних наук (12. 00. 02 – Конституційне право), доцент, завідувач кафедри права та правоохоронної діяльності Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Шинкаренко Лариса Омелянівна – вчитель громадянської освіти, правознавства та історії держави і права України комунального закладу «Ліцей «Науковий» Міської ради міста Кропивницького»;

Черткова Наталія Сергіївна – завідувач науково-методичної лабораторії суспільно-гуманітарних та естетичних дисциплін КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського».

Мотько Ірина Андріївна – студентка I курсу групи ІГО25М другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету історії, бізнес-освіти та права.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються):

ОПП використовується під час :

- акредитації освітньої програми;
- планування та організації освітнього процесу (розроблення навчального плану, навчальних, робочих програм та силабусів навчальних дисциплін, програм практик, атестації тощо);
- визначення змісту освіти в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів освіти.

ОПП встановлює:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти і термін навчання;
- вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією ОПП, та результатів їх навчання;
- інтегральну, загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- перелік і обсяг обов'язкових освітніх компонентів;
- структурно-логічну схему ОПП;
- форми атестації здобувачів освіти

ОПП враховує:

- вимоги професійного стандарту;
- вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Користувачі ОПП:

- здобувачі освітнього ступеня магістра зі спеціальності А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» галузі знань А «Освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- науково-педагогічні та педагогічні працівники, які здійснюють підготовку магістрів зі спеціальності А4 «Середня освіта» (за предметними спеціальностями) предметною спеціалізацією А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» галузі знань А «Освіта»;
- приймальна комісія ЦДУ ім. В. Винниченка та інші.

Ця ОПП не може бути повністю або частково відтворена, тиражована чи розповсюджена без дозволу Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

1. Профіль освітньої програми
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА)»
зі спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»,
предметною спеціальністю А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»
галузі знань: А «Освіта»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка факультет психології та історії кафедра історії України та всесвітньої історії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	<i>Ступінь вищої освіти</i> – Магістр <i>Освітня кваліфікація</i> – Магістр. Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Професійна кваліфікація	<i>Професійна кваліфікація</i> – Вчитель-магістр (Середня освіта (Історія та громадянська освіта))
Кваліфікація в дипломі	<i>Ступінь вищої освіти</i> – Магістр <i>Галузь знань</i> – А Освіта <i>Спеціальність</i> – А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) <i>Предметна спеціальність</i> – А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) <i>Освітня програма</i> – Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Історія та громадянська освіта) другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) предметної спеціальності/спеціалізації А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) галузі знань А Освіта
Форма здобуття освіти	інституційна (очна (денна), заочна)
Тип диплому, обсяг програми, термін навчання	Диплом магістра, одиничний 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 міс. 75% обсягу ОПП спрямовано на здобуття загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) предметної спеціальності А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) галузі знань А Освіта, 25% становлять вибіркові компоненти. Обсяг практик становить 19,5 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Акредитована. Сертифікат про акредитацію спеціальності УД 12021259, дійсний до 01. 07. 2026
Цикл/рівень	Закон України «Про вищу освіту» – другий (магістерський) рівень, НРК України – 7 рівень, EQF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Передумови	Наявність ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, або магістра, або спеціаліста зі спеціальності 14.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» або спорідненої спеціальності.
Мова викладання	Українська, (окремі освітні компоненти викладаються англійською мовою)

Термін дії освітньої програми	Чинність цієї ОПП поширюється на весь період навчання здобувачів, які розпочали навчання до 31 грудня 2026 року, або у разі оновлення – до дати чергового оновлення ОПП, яка буде оголошена окремо.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://cusu.edu.ua/ua/osvita/osvitni-prohramy/13632-osvitni-prohramy-mahistr
2 – Мета освітньої програми	
Створення освітнього середовища для здобуття освітнього ступеня магістра й оволодіння системою знань, умінь і практичних навичок в галузі знань А «Освіта» за спеціальністю А4 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)», що забезпечують формування здатність фахівця до професійної діяльності в галузі освіти, здатного вирішувати завдання професійної діяльності на нових засадах, з урахуванням сучасних потреб суспільства; формування професійних компетентностей майбутніх учителів історії; особистості випускника закладу вищої освіти, який має бути компетентним не лише в професійній галузі, але й мати активну життєву позицію, високий рівень громадянської свідомості, здатність до постійного навчання та самовдосконалення.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<p>Галузь знань – А Освіта</p> <p>Спеціальність – А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)</p> <p>Предметна спеціальність/спеціалізація – А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)</p> <p>Об’єкт вивчення: освітній процес на другому (базова середня освіта) та третьому (профільна середня освіта) рівнях загальної середньої освіти, інтегрованих навчальних курсів гуманітарної галузі вищої освіти.</p> <p>Цілі навчання: набуття здобувачами освіти здатності розв’язувати дослідницькі та/або інноваційної задачі у сфері загальної середньої освіти</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: спеціалізовані концептуальні та інноваційні засади процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів другого (базова середня освіта) та третього (профільна середня освіта) рівнях загальної середньої освіти, інтегрованих навчальних курсів гуманітарної галузі закладів середньої освіти.</p> <p>Методи, методики та технології: методи інноваційної діяльності; методи інтегрування професійного знання та розв’язування задач у мультидисциплінарних контекстах; сучасні цифрові технології; теоретичні та емпіричні методи наукового пізнання (загальнонаукові, історичні, джерелознавчі), психолого-педагогічні методи.</p> <p>Інструменти та обладнання: обладнання загального та навчального призначення для кабінетів гуманітарних наук (історії, громадянської освіти) закладів загальної середньої освіти, спеціального (науково-дослідного) та навчального призначення для кабінетів гуманітарних наук (лекційного демонстрування, методик навчання) закладів вищої освіти; мультимедійне обладнання; сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні ресурси та програмні продукти; бібліотечні ресурси, зокрема електронні</p>

<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма має прикладний характер, вона націлена на набуття професійних навичок та вмінь здобувачів освіти в сфері загальної середньої освіти; підготовки до професійної діяльності в галузі «Освіта»; містить курси Філософія наукового пізнання, Педагогіка та методика викладання історії та громадянської освіти у закладах освіти (у тому числі практикум), фундаментальні дисципліни галузі гуманітарних наук (Методологія історії, Історіографія всесвітньої історії, Історіографія історії України) й низку сучасних навчальних курсів (Соціальна історія України, Українська культура у цивілізаційному вимірі, Актуальні проблеми міжнародних відносин, Актуальні проблеми громадянської освіти, Сучасні освітні технології у викладанні історії та громадянської освіти).</p> <p>Разом з тим, значна частина освітніх компонентів мають практичну спрямованість в контексті підготовки до майбутньої професійної діяльності вчителя історії та громадянської освіти закладу загальної середньої освіти. Це зокрема навчальна практика-тренінг із засобів дистанційної освіти та виробничі практики в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Наукова складова передбачає написання науково-дослідницької кваліфікаційної роботи, основне завдання якої – продемонструвати рівень наукової кваліфікації автора, вміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання.</p> <p>Таким чином, програма передбачає комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері освіти, що реалізується через навчання, дослідження та практичну підготовку. Дисципліни, включені до програми, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>ОП спрямована на здобуття вищої педагогічної освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальністю А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» за предметною спеціальністю А4 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» галузі знань А Освіта, яка забезпечує підготовку вчителів історії та громадянської освіти закладу загальної середньої освіти, які зможуть:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вирішувати завдання професійної діяльності на нових засадах, з урахуванням сучасних потреб суспільства; – впроваджувати сучасні методи та методики навчання історії та громадянської освіти; – впроваджувати інноваційні освітні, навчальні програми, розвивати корисні навички учнів, які вже зараз можна застосовувати на практиці (наприклад, екологічна поведінка, правильне споживання інформації, громадський активізм тощо); – проводити науково-дослідницьку роботу з теорії та методики навчання історії та громадянської освіти. <p>робить акцент на здобутті навичок та знань у сфері історичної освіти та науки, що передбачає можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>1. Професійна спрямованість: Програма готує професіоналів, які зможуть викладати історію та громадянську освіту у закладах загальної середньої освіти.</p>

Випускники програми зможуть використовувати сучасні методи та методики навчання, розробляти та впроваджувати інноваційні освітні програми, а також проводити науково-дослідницьку роботу з теорії та методики навчання історії та громадянської освіти.

2. Акцент на сучасних методах навчання:

Програма значну увагу приділяє вивченню та застосуванню сучасних освітніх технологій та методів навчання.

Випускники програми зможуть використовувати ці знання для ефективної навчальної педагогічної діяльності, що допоможе учням оволодіти знаннями та навичками з історії та громадянської освіти.

3. Науково-дослідницька підготовка:

Програма передбачає проведення науково-дослідницької роботи з теорії та методики навчання історії та громадянської освіти. Це дозволить випускникам програми не лише успішно викладати відповідні навчальні курси, а й розвивати власні наукові дослідження в цій галузі.

4. Інноваційні підходи до викладання:

Програма орієнтована на використання інноваційних підходів до викладання гуманітарних та суспільствознавчих наук.

Випускники програми зможуть розробляти та впроваджувати нові методи та сучасні освітні технології викладання історії та громадянської освіти, які допоможуть учням ефективніше засвоїти навчальний матеріал, здобути необхідні предметні компетентності, а також сприятимуть формуванню в них світоглядних орієнтирів і громадянської позиції.

5. Гнучкість та адаптивність:

Програма розроблена таким чином, щоб бути гнучкою та адаптивною до потреб сучасного освітньо-наукового середовища.

Програма передбачає можливість співпраці з іншими університетами України на засадах національної академічної мобільності.

Це дозволить випускникам програми успішно працювати в різних типах закладів освіти та використовувати свої знання та навички для вирішення актуальних проблем освіти.

6. Відповідність сучасним стандартам:

Програма відповідає вимогам, що висуваються до сучасних державних освітніх та професійних стандартів та готує професіоналів, які зможуть успішно працювати в українській системі освіти.

7. Міжнародна співпраця:

Програма передбачає можливість міжнародної співпраці з провідними університетами Європейського освітнього простору на засадах міжнародної академічної мобільності.

Це дозволить випускникам програми отримати доступ до передового досвіду та знань у галузі історії та громадянської освіти, методики та сучасних освітніх технологій їх викладання в закладах середньої освіти.

8. Працевлаштування:

Випускники програми зможуть успішно працевлаштуватися в закладах загальної середньої освіти.

	<p>Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку освітньої сфери, робить акцент на здобутті навичок та знань у сфері історичної освіти та науки, що передбачає можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання.</p> <p>Ця освітня програма буде цікава тим, хто прагне:</p> <ul style="list-style-type: none"> – отримати ґрунтовну підготовку з історії та громадянської освіти; – використовувати сучасні методи та технології навчання. – проводити науково-дослідницьку роботу. – працювати в сфері освіти <p>Ключові слова: середня освіта, історія, громадянська освіта, сучасні методи навчання, науково-дослідницька робота з методики навчання історії та громадянської освіти.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускник освітньої програми має право обіймати такі посади згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій ДК 003:2010), а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 2320 Викладач середнього навчального закладу – 235 Інші професіонали в галузі навчання – 2352 Професіонали в галузі методів навчання – 2359.2 Інші професіонали в галузі навчання – 2320 Вчитель середнього навчально-виховного закладу – 2331 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу
Подальше навчання (академічні права випускників)	<p>Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (8 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL); навчання на інших рівнях вищої освіти за іншими спеціальностями відповідно до вимог чинного законодавства України, набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Викладання та навчання на ОП ґрунтується на сучасних підходах, які роблять студентів активними учасниками освітнього процесу</p> <p>Підходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>студентоцентрований підхід:</i> навчання будується навколо потреб та інтересів студентів, заохочуючи їх до самостійності та ініціативи; – <i>професійно орієнтований підхід:</i> студенти досліджують актуальні проблеми, генерують ідеї та знаходять шляхи їх вирішення в контексті майбутньої професійної діяльності; – <i>особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний, аксіологічний підходи.</i> <p>У процесі викладання та навчання застосовуються наступні методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>За типом пізнавальної діяльності:</i> пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; аналітичний; індуктивний; дедуктивний. – <i>За основними етапами процесу:</i> формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевіркою. – <i>За системним підходом:</i> стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль.

	<p>– <i>За джерелами знань</i>: словесні – розповідь, пояснення, лекція; наочні – демонстрація, ілюстрація.</p> <p>– <i>За рівнем самостійної розумової діяльності</i>: практичний, метод проблемного викладання.</p> <p>– <i>Форми організації навчання</i>: лекції, семінари, практичні заняття, виконання індивідуальних робіт, самопідготовка та самостійна робота, консультації, навчальна та виробнича (педагогічна) практики.</p> <p>Сучасні методики та технології навчання: адаптивне навчання, розвивальне навчання, самонавчання, студентоцентроване навчання, компетентнісний підхід, контекстне (професійно орієнтоване) навчання, технології інтегрованого навчання, електронне навчання, системний підхід до методичної підготовки майбутніх вчителів історії та громадянської освіти.</p> <p>Особливості:</p> <p>Лекції:</p> <p>Інтерактивні: лекції не лише дають знання, а й стають платформою для дискусій та обміну думками.</p> <p>Використання сучасних технологій: лекції можуть супроводжуватися презентаціями, відео, інтерактивними дошками, онлайн-ресурсами та іншими цифровими засобами.</p> <p>Практичні та семінарські заняття:</p> <p>Різноманітні методи: використовуються кейс-метод, ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій, фреймове навчання й інше, залучення здобувачів до активної самостійної роботи та постійного саморозвитку.</p> <p>Застосування знань на практиці: студенти вчаться застосовувати отримані знання, розвивати аналітичні та комунікативні навички, працювати в команді.</p> <p>Підтримка студентів: ОПП надає інформаційну підтримку щодо участі студентів у конкурсах на отримання іменних стипендій, премій, грантів (у тому числі міжнародних). Вона також сприяє науковій діяльності студентів, публікацій у провідних виданнях із спеціальності, участі студентів у студентських наукових олімпіадах та конкурсах.</p> <p>Доступ до ресурсів:</p> <p>Університетське віртуальне навчальне середовище (Google Classroom): доступ до всіх освітніх ресурсів та навчально-методичного забезпечення для самостійної роботи на платформі Google Workspace for Education.</p> <p>Моніторинг та оновлення:</p> <p>Програми освітніх компонентів постійно переглядаються: для забезпечення їх відповідності потребам студентів, роботодавців та інших стейкхолдерів</p>
Оцінювання	<p>Форма, порядок проведення перескладання, перелік запитань та завдань до перескладання, критерії їх оцінювання визначаються кафедрою. Процедура перескладання визначається Робочою програмою дисципліни (Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка https://shorturl.cusu.edu.ua/1u7)</p> <p>В ЦДУ використовується накопичувальна система, що передбачає оцінювання студентів за 100-бальною (рейтинговою)</p>

	<p>шкалою ЕКТС (ECTS), за усіма видами аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності, спрямованими на опанування програми.</p> <p>Види оцінювання: поточне оцінювання, поточний контроль усний екзамен, письмовий екзамен, комплексний кваліфікаційний екзамен, захист кваліфікаційної роботи.</p> <p>Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі кваліфікаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи. <i>Кваліфікаційний екзамен</i> має на меті встановлення освітньої та професійної кваліфікації і включає завдання для визначення результатів навчання, визначених цією освітньою програмою.</p> <p>Форми оцінювання: усна (опитування), письмова (контрольні роботи, тестові завдання, написання есе), комбінована (підготовка звітів про результати практики та їх подальший захист, презентації, портфоліо); само- та взаємооцінювання, попереднє, поточне, тематичне, підсумкове (семестрові екзамени), заключне (атестація).</p> <p>Види контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>за рівнями:</i> самоконтроль, контроль на рівні викладача, контроль на рівні завідувача кафедри, контроль на рівні деканату, контроль на рівні ректорату, атестація. – <i>за термінами проведення:</i> оперативний (вхідний, поточний, проміжний, підсумковий) та відтермінований. <p>Для контрольньо-оціночних цілей використовуються такі шкали: 4-бальна національна шкала («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); 2-рівнева національна шкала («зараховано», «не зараховано»); 100-бальна та шкала ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).</p> <p>екзамен), заключне (атестація).</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх та історичних наук, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в закладах загальної середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність набувати спеціалізовані концептуальні знання у процесі навчання на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи.</p> <p>ЗК 3. Здатність до провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями, набувати спеціалізовані концептуальні знання у процесі навчання на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності.</p> <p>ЗК 5. Здатність до цілеспрямованого накопичування знання, самостійного пошуку та опрацювання інформації з різних джерел.</p>

	<p>ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї (креативність), адаптуватися та діяти в новій ситуації.</p> <p>ЗК 7. Розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей, визнання морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної доброчесності.</p> <p>ЗК 8. Здатність до творчого мислення, яке полягає у схильності до нестандартного вирішення задач (креативність), самостійності міркувань та умовиводів.</p> <p>ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 10. Здатність працювати автономно, ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p>	<p>СК 1. Здатність застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання інформації, вільно орієнтуватись у спеціальній науковій літературі, вміти знаходити інформацію, працювати з науково-методичною літературою та періодичними виданнями з метою використання в освітньому процесі новітніх досягнень педагогічної та історичної наук.</p> <p>СК 2. Здатність застосовувати сучасні освітні та інформаційно-комунікативні технології у викладанні історії та громадянської освіти в закладах загальної середньої освіти. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.</p> <p>СК 3. Володіння основами дослідницької діяльності, уміння застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, дослідницькі навички.</p> <p>СК 4. Здатність розкривати та пояснювати особливості розвитку історичної науки на різних етапах; встановлювати закономірності розвитку історичної науки, користуватися термінологічним апаратом історичної науки; визначати об'єкт та предмет конкретного історичного дослідження; застосовувати основні принципи та методи історичних досліджень; застосовувати різні підходи у дослідженнях відповідно до основних концепцій та парадигм в історичній науці.</p> <p>СК 5. Здатність пояснювати історико-правові особливості устрою сучасних держав, суперечливі та проблемні питання їхнього історичного розвитку; давати оцінку об'єктивним та суб'єктивним передумовам виникнення міждержавних конфліктів, територіальних спорів у регіонах та країнах світу.</p> <p>СК 6. Здатність опрацьовувати наукову історичну літературу, виокремлювати пізнавальні засади і методи створення історичних знань; застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії; фахово проводити самостійне історичне дослідження.</p> <p>СК 7. Здатність аналізувати особливості історичного розвитку країн і регіонів світу залежно від впливу факторів об'єктивного і суб'єктивного характеру, порівнювати особливості історичного розвитку України та інших країн світу.</p>

	<p>СК 8. Здатність трактувати важливі проблеми вітчизняної і всесвітньої історії з точки зору різних концепцій і методологічних підходів; висвітлювати поступальний розвиток історичних знань й історичної думки з найдавніших часів до сучасного їх стану шляхом критичного аналізу науково-історичної діяльності й праць найбільш видатних представників світових і вітчизняних напрямків і шкіл історіографії.</p> <p>СК 9. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з історії.</p> <p>СК 10. Здатність застосовувати сучасні освітні технології у навчанні історії та громадянської освіти</p> <p>СК 11. Здатність виявляти норми права, інститути та галузі, що визначають сферу реалізації публічних інтересів, які регулюють публічно-правові відносини, з урахуванням підходів (критеріїв) до поділу права на публічне та приватне на різних етапах історичного розвитку та правової думки. Здатність організовувати засвоєння учнями відповідних знань. Володіння категоріально-понятійним апаратом.</p> <p>СК 12. Здатність виявляти принципи та види залученості громадян до суспільно-політичних процесів в Україні і державах світу на різних етапах історичного розвитку. Здатність організовувати засвоєння учнями відповідних знань з громадянської освіти. Володіння категоріально-понятійним апаратом.</p> <p>СК 13. Здатність брати на себе відповідальність, бути активним у прийнятті рішень, суспільному житті, урегулюванні конфліктів ненасильницьким чином, функціонуванні та розвитку демократичних інститутів суспільства.</p> <p>СК 14. Здатність формувати високу історичну й громадянську свідомість, політичну культуру, національну гідність та історичну національну пам'ять.</p>
7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	
Програмні результати навчання (ПРН)	<p>ПРН 1. Уміння отримувати нові знання шляхом ознайомлення з науковою та науково-популярною історичною літературою, а також застосовувати їх для вирішення наукових історичних та педагогічних задач.</p> <p>ПРН 2. Уміння застосувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання інформації, вільно орієнтуватися у спеціальній науковій літературі, уміння знаходити інформацію завдяки Internet-мережі, працювати з науково-методичною літературою та періодичними виданнями з метою використання новітніх досягнень історичної та педагогічної науки.</p> <p>ПРН 3. Уміння використовувати сучасні освітні та інформаційно-комунікативні технології у викладанні історії в закладах загальної середньої освіти. Володіння сучасними інформаційними технологіями та вміння їх використовувати для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності; володіння навичками професійної роботи з комп'ютером.</p> <p>ПРН 4. Уміння застосовувати знання теоретичних та прикладних основ історичної науки в процесі навчання історії.</p> <p>ПРН 5. Розуміння особливостей розвитку історичної науки на різних часових та змістовних рівнях; знання та розуміння особливостей</p>

	<p>розвитку історичної науки на різних етапах; уміння визначати закономірності розвитку історичної науки; володіння термінологічним апаратом історичної науки.</p> <p>ПРН 6. Уміння визначати об'єкт та предмет конкретного історичного дослідження; застосовувати основні принципи та методи історичних досліджень; використовувати різні підходи у дослідженнях відповідно до основних концепцій та парадигм в історії; розкривати прояви історичних законів і закономірностей у сучасному суспільстві.</p> <p>ПРН 7. Уміння пояснити історичний розвиток сучасної світосистеми, суперечливі та проблемні питання політичної історії; давати оцінку об'єктивним та суб'єктивним передумовам виникнення міждержавних конфліктів, територіальних спорів у регіонах і країнах світу; уміння критично аналізувати політичні системи держав сучасного світу, аналізувати політико-правове положення та адміністративно-територіальний поділ країн світу з історичної точки зору тощо.</p> <p>ПРН 8. Уміння створювати інноваційне інформаційно-освітнє середовище для навчання історії та громадянської освіти в закладах загальної середньої освіти або відповідних навчальних курсів гуманітарної галузі в закладах освіти, адаптувати його до різних умов реалізації освітнього процесу.</p> <p>ПРН 9. Уміння розробляти навчально-методичне забезпечення та викладати освітні компоненти навчальних курсів з використанням традиційних та інноваційних технологій навчання, різноманітних методів, прийомів та засобів навчання.</p> <p>ПРН 10. Уміння популяризувати знання з актуальних проблем вітчизняної та всесвітньої історії; розвивати політичну культуру, мораль, навички самостійного творчого мислення, вироблення свідомої політичної орієнтації учнів.</p> <p>ПРН 11. Уміння здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з історії та громадянської освіти.</p> <p>ПРН 12. Уміння аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з історії та громадянської освіти, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності.</p> <p>ПРН 13. Уміння здійснювати добір методів і засобів навчання історії та громадянської освіти, спрямованих на розвиток здібностей учнів.</p> <p>ПРН 14. Уміння аналізувати історико-політичні процеси, що відбувалися на території України та визначати їхній вплив на формування української модерної нації та вітчизняні державотворчі процеси; формувати в учнів високу історичну й громадянську свідомість, політичну культуру, національну гідність та історичну національну пам'ять.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньої програми	
Кадрове забезпечення	<p>Освітній процес на ОП забезпечують 9 штатних науково-педагогічних працівників (НПП) ЦДУ ім. В. Винниченка, серед яких 2 доктори історичних наук (працюють на випусковій кафедрі), 1 доктор філософських наук, 1 доктор педагогічних наук, 5 кандидатів наук, з яких 4 кандидатів історичних наук (працюють на випусковій кафедрі), 1 кандидат юридичних наук.</p>

	<p>НПП відповідають викладацькій та професійній кваліфікації для реалізації освітніх компонентів (ОК) ОП.</p> <p>Викладачі, які викладають ОК на даній ОП, мають освіту, відповідну профілям навчальних дисциплін і систематично займаються науковою та науково-методичною діяльністю, мають 4 і більше пунктів відповідно п. 38 Ліцензійних вимог, достатньо фахових публікацій у наукових виданнях відповідного профілю; посібники, підручники, методичні рекомендації для здобувачів освіти; науково-популярні публікації з наукової та/або професійної тематики; НПП є керівниками наукових проблемних груп, членами журі різних конкурсів та олімпіад з історії тощо.</p> <p>Стратегія підвищення кваліфікації НПП відповідає чинній нормативній базі ЦДУ ім. В. Винниченка (Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ЦДУ http://surl.li/kbbre, Положення про академічну мобільність науково-педагогічних працівників ЦДУ http://surl.li/kmrde та ґрунтується на таких принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обов’язковість та періодичність проходження стажування і підвищення кваліфікації; – прозорість процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; – моніторинг відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійної діяльності; – обов’язковість впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; – оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації.
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічна база університету забезпечує якісне та ефективне провадження освітньої діяльності на ОПП.</p> <p>Стан приміщень відповідає санітарно-гігієнічним нормам і вимогам безпеки та підтверджений відповідними документами, наявні усі необхідні структурні, фінансові, технічні ресурси, що відповідають діючим нормам і забезпечують проведення усіх видів навчальної та науково-дослідницької роботи студентів, передбачених ОПП.</p> <p>Умови для реалізації ОПП відповідають діючим нормам і забезпечують проведення всіх видів навчальної та науково-дослідницької роботи студентів, передбачених освітньою програмою: навчальні корпуси з лекційними аудиторіями, оснащеними мультимедійною технікою, лабораторіями, комп’ютерними класами, спортивний зал, бібліотека, соціальна інфраструктура університету, гуртожитки, санаторій-профілакторій. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам.</p> <p>При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту (такого як студенти: з досвідом, заочної форми навчання, працюючі, з особливими потребами) та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність.</p>

Матеріально-технічне забезпечення дозволяє організувати освітній процес протягом усього циклу підготовки за ОПП.

До складу матеріально-технічної бази ОПП входять:

Навчальні корпуси. Площа приміщень для занять студентів складає 10468,9 м². Заняття з ОП проводяться на базі власних навчальних корпусів ЦДУ №№ 1 та 5 у спеціально обладнаних мультимедіа та ПК аудиторіях, лабораторіях, кабінетах, комп'ютерних класах з доступом до Інтернету та зоною Wi-Fi. Окрім цього, в освітньому процесі використовуються бібліотека, універсальний читальний зал, сховище періодичних видань, музей природи, Австрійська фахова бібліотека імені Бернгарда Штільфріда. У приміщеннях факультету психології та історії користування мережею Інтернет безлімітне та безкоштовне.

Лекційні та методичні кабінети оснащені інтерактивними дошками та мультимедійним обладнанням. Є комп'ютерні класи, які мають автоматизовані робочі місця з відповідними пакетами прикладних програм (у тому числі ліцензованих): OpenOffice, 7-Zip, Internet Explorer, FreePascal, Mozilla Firefox, Foxit Reader.

Етнографічний кабінет (ауд. №17) закріплений за кафедрою історії України та всесвітньої історії, активно використовується не тільки під час навчального процесу, а й для проведення різноманітних заходів наукового, навчального та виховного спрямування, а саме: засідання студентських гуртків; студентські конференції; олімпіади тощо.

Археологічний музей імені Нінель Бокій, створений на базі університету у 2011 році, є одним із найкращих зібрань старожитностей не лише в області, але й в Україні. Постановою Кабінету міністрів України №452 від 23.04.2024 р. музей було внесено до Переліку музеїв, в яких зберігаються музейні колекції та музейні предмети, що є державною власністю і належать до частини Музейного фонду України. У сучасній експозиції представлено майже 15,5 тисяч експонатів. Більшість артефактів походить з території Кіровоградської області. Велику частину виставки складають матеріали досліджень золотоординського міста XIV ст. біля с. Торговиця, що тісно пов'язані з подіями Синьоводської битви 1362 року, отримані під час щорічних археологічних практик студентів факультету психології та історії. Щороку фонди закладу поповнюються новими знахідками завдяки роботі на факультеті історії, бізнес-освіти та права постійної археологічної експедиції.

Музей є одним із наукових, освітніх та культурних центрів університету. На базі музею проводяться заняття з археології та давньої історії України, а також навчальні практики. Заклад неодноразово виступав партнером для проведення регіональних, всеукраїнських та міжнародних форумів. **Віртуальна екскурсія музеєм** <https://cusu.edu.ua/ua/arkheolohichniy-muzei/virtualna-ekskursiya>

На базі кафедри історії України та всесвітньої історії функціонує «**Науковий центр регіональних та мікроісторичних студій**», створений у 2023 р. До напрямків роботи Наукового центру зокрема входять:

– підготовка навчальних та методичних матеріалів для вчителів-істориків та інших зацікавлених осіб (публічні лекції, науково-методичні розробки, презентації, наочні матеріали);

– підготовка науково-популярного контенту для гурткової роботи з учнями та студентами.

Здобувачі освіти факультету історії, бізнес-освіти та права всіх рівнів залучаються до роботи Наукового центру, зокрема, беруть участь в організованих ним наукових конференціях, семінарах, круглих столах, публікують результати своїх наукових досліджень.

Факультет психології та історії ЦДУ ім. В. Винниченка є засновником наукового видання [«Історія та археологія»](#), який внесено до переліку наукових фахових видань України категорії Б.

На факультеті діє **навчально-методичний кабінет** та **наукова бібліотека** (ауд. 27), фонди яких задіяно у навчальному процесі.

Інші об'єкти:

– Спортивна та тренажерні зали;

– Зал атлетичної підготовки;

– Зал скелелазання;

– Освітній простір KOWO центр (студентська ініціатива);

– Їдальня та пункти харчування;

– Гуртожиток;

– Основне укриття (300 осіб) і 6 укриттів у підвальних приміщеннях (1450 осіб);

– Медпункт.

ЦДУ пропонує широкий спектр **додаткових послуг та можливостей** для студентів, зокрема:

Юридична клініка та психологічна служба: надає студентам доступ до юридичної та психологічної допомоги.

Мовний центр: допомагає студентам вдосконалити мовленнєві навички й уміння.

Медіа-простір ЦДУ: пропонує студентам місце для творчості, співпраці та спілкування.

Молодіжний театр «Резонанс»: дає можливість студентам проявити себе у творчості та розвинути театральні навички.

Молодіжний центр: організовує різноманітні заходи та події для студентів.

Санаторій-профілакторій «Юність»: пропонує студентам оздоровчі послуги та профілактику захворювань.

База відпочинку «Буревісник»: надає студентам можливість відпочити на природі.

При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів та забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти університет ураховує потреби різноманітного студентського контингенту, зокрема:

Здобувачів із досвідом: університет пропонує спеціальні програми та послуги для студентів, які вже мають досвід роботи або навчання.

Працюючих здобувачів: університет пропонує гнучкі графіки навчання та інші послуги, які допомагають студентам поєднувати навчання з роботою.

	<p>Здобувачів з особливими освітніми потребами: університет пропонує адаптивні програми та послуги для здобувачів з інвалідністю або іншими особливими потребами.</p> <p>Матеріально-технічна база ОП постійно оновлюється та вдосконалюється з метою створення найкращих умов для навчання та розвитку здобувачів освіти, що відповідає вимогам їхньої майбутньої професійної діяльності.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>ОПП забезпечена навчально-методичною документацією з усіх видів навчальних занять, доступом кожного студента до бібліотечних фондів, електронних фахових журналів, електронних бібліотечних ресурсів світу і баз даних відповідно до повного переліку дисциплін навчального плану, електронних навчальних ресурсів, наявністю навчальних лабораторій для проведення занять з усіх дисциплін як обов'язкової, так і вибіркової частини ОПП, наявністю методичних посібників і рекомендацій для проведення практик і підготовки до атестації. Здобувачів забезпечено базами проходження виробничої (педагогічної) практики (укладено угоди із закладами загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти м. Кропивницького та Кіровоградської області).</p> <p>З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану автоматизовану систему управління освітнім процесом. Ця система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема планування та організацію освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності та ін.</p> <p>За угодою з компанією Microsoft університет бере участь у MSDN Academic Alliance, оформлено підписку MSDN Premium, що дозволяє в повному обсязі забезпечити навчальні аудиторії такими ліцензійними продуктами, як Microsoft Windows XP, Office 2010, Windows Server, Visual Studio та інші. Також, університет має ліцензію для внутрішнього використання на StarOffice. Локальні мережі навчальних корпусів з'єднуються оптоволоконною лінією. 13 навчальних комп'ютерних лабораторій об'єднані в окремий навчальний домен. Серверна база комп'ютерної мережі складається з комплексу сучасних потужних серверів, у тому числі на основі багатоядерних Intel (R) Xeon (TM) CPU 3.00GHz 86_64.</p> <p>Університет має бібліотечний комплекс площею 2186,9 м², фонди якого налічують понад 1,5 мільйона книг, 300 тисяч періодичних видань, 800 тисяч електронних ресурсів. До послуг відвідувачів читальні зали площею 577,6 м² на 360 місць, абонементне обслуговування, міжбібліотечний абонемент, електронний каталог, доступ до електронних ресурсів. На основі системи «Ірбіс» функціонує електронний каталог наукової бібліотеки університету. Створено університетський репозитарій для розміщення наукових праць та методичних матеріалів НПП ЦДУ.</p> <p>Створено навчально-методичну базу загальним обсягом 200 Гб електронних посібників, лекційних матеріалів, додаткової літератури. ЗВО долучає здобувачів до світових освітніх онлайн платформ Coursera, Udemy, Edx. Наукові праці і навчально-</p>

методичні матеріали викладачів також розміщено у хмарному сховищі університету. Створена та успішно функціонує система дистанційної освіти Moodle ЦДУ (<https://moodle.cusu.edu.ua/>), в межах якої підготовлено більше 150-ти дистанційних навчальних курсів, в якій зареєстровані студенти університету, та гіпертекстове середовище Вікі ЦДУ (<https://shorturl.cusu.edu.ua/20t>). В умовах військового стану освітній процес також здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання на платформі Google Classroom. Працювати з ними студенти можуть, використовуючи мобільні пристрої та особисті комп'ютери.

Для забезпечення самостійної роботи та якісної підготовки здобувачів створено навчально-методичну базу на платформі Google Workspace for Education, що надає змогу студентам користуватися електронними версіями лекцій та практичних занять з мобільних пристроїв та домашніх комп'ютерів – кожен ОК має Classroom з дидактичними матеріалами для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів із дисципліни.

Підтримується в актуальному стані електронні ресурси:

– Офіційний сайт ЦДУ: <https://cusu.edu.ua/ua/>

– Електронні ресурси бібліотеки: <https://cusu.edu.ua/ua/pro-biblioteku/struktura-biblioteku>; каталог <https://cusu.edu.ua/ua/library-cusu>; репозитарій для розміщення наукових праць та методичних матеріалів викладачів університету: <https://dspace.cusu.edu.ua/home>

– Система дистанційної освіти: Classroom, Moodle ЦДУ (<https://moodle.cusu.edu.ua/>)

– Моніторингові опитування: <https://eq.cusu.edu.ua/>.

– Рекомендації щодо використання технологій дистанційного навчання:

<https://cusu.edu.ua/ua/component/content/article/942-studentu/15854-rekomendatsii-shchodo-poriadku-provedennia-zalikiv-ekzameniv-ta-atestatsii-z-vykorystanniam-tekhnohii-dystantsiinoho-navchannia?Itemid=2342>.

– Цифрові сервіси для неформальної та інформальної освіти: <https://cusu.edu.ua/ua/studentu/tsyfrovi-servisy-dlia-osvity-ukrainy>.

На сторінці випускової кафедри історії України та **всесвітньої історії** (<https://cusu.edu.ua/ua/kafedra-istoriyi-ukrayiny/sklad-kafedri>) доступні: інформація про НПП кафедри, сферу їхніх наукових інтересів і наукові публікації, активні посилання на профілі в наукометричних базах; освітні програми для всіх рівнів вищої освіти; робочі програми і силабуси навчальних дисциплін і практик; анотації навчальних дисциплін; програми атестацій; інша корисна інформація.

На сайті університету наявна інформація про:

Інформаційне забезпечення студентської науки в університеті:

– [Студентське наукове товариство](#);

– [Наукові конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, грантові програми](#);

– ["Студентський науковий вісник"](#)

Інформація про додаткові навчальні можливості:

– [Мовний центр](#)

– [Підготовка офіцерів запасу](#)

	<ul style="list-style-type: none"> – Курси та тренінги – Обмін студентами – Доступність навчання для маломобільних груп населення <p><u>Працевлаштування:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Служба сприяння працевлаштуванню студентів і випускників та інше: – Призначення стипендій – Вирішення конфліктних ситуацій
9 – Академічна мобільність	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Передбачена можливість національної кредитної мобільності за бажанням студента, відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/mDXY5. Порядок визнання та перезарахування результатів навчання студентів, права та обов'язки осіб, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентує «Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/nwxO9.</p> <p>Здобувачі вищої освіти мають можливість пройти онлайн курси на освітніх платформах. «Тимчасовий порядок надання освітніх послуг на засадах внутрішньої академічної мобільності в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка здобувачам вищої освіти з території, на яких ведуться активні бойові дії» https://shorturl.at/lxyCI</p> <p>Студенти, які бажають взяти участь у програмах національної академічної мобільності, можуть звернутися до завідувача випускової кафедри історії України та всесвітньої історії за більш детальною інформацією та консультаціями.</p> <p><i>Зокрема, укладені договори про співпрацю / угоди про співробітництво з:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка (№ 8 від 10. 11. 2022), строк дії договору: 10. 11. 2027. 2. Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника (№ 17с/22 від 17. 02. 2022), строк дії договору: 17. 02. 2027. 3. Сумським державним університетом (№ 16.01-2021м/0044 від 24. 12. 2021), строк дії договору: 24. 12. 2026. 4. Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича (від 11. 01. 2021), строк дії договору: 11. 01. 2026. 5. Національним університетом «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (від 16. 04. 2021), строк дії договору: 16. 04. 2031. 6. Кременчуцьким національним університетом імені Михайла Остроградського (від 11. 03. 2021), строк дії угоди: 11. 03. 2026. 7. Луцьким національним технічним університетом (від 18. 01. 2021), строк дії угоди: 18. 01. 2026.

	8. Черкаським національним університетом імені Б. Хмельницького (від 20. 09. 2024), строк дії угоди: 20. 09. 2029
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Університет сприяє міжнародній академічній мобільності здобувачів, аспірантів і професорсько-викладацького складу на підставі двосторонніх договорів про співробітництво в галузі освіти та науки ЦДУ ім. В. Винниченка та угоди про подвійний диплом та зарубіжними закладами партнерами. Порядок участі, визнання та перезарахування результатів навчання студентів, права та обов'язки осіб, які беруть участь у програмах міжнародної кредитної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентують:</p> <ul style="list-style-type: none"> – «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/mDXY5 – «Положення про програму обміну студентами на навчання на підставі міжнародних Угод про співпрацю» https://shorturl.at/CRT06 – «Положення про конкурсний відбір студентів на навчання за програмою обміну студентами на підставі міжнародних двосторонніх Угод про співпрацю Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/bsuDY <p>Студенти, які бажають взяти участь у програмах міжнародної академічної мобільності, можуть звернутися до наукового відділу (сектор міжнародної діяльності та роботи з іноземними студентами) або на випускову кафедру історії України та всесвітньої історії за більш детальною інформацією та консультаціями.</p> <p>Укладено угоди про співпрацю з такими закладами вищої освіти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вроцлавський університет (м. Вроцлав, Польща): Угода про співпрацю безстрокова. 2. ВШТІП Академія прикладних наук (м. Познань, Польща): Договір від 27. 12. 2023 на 5 років (вважається продовженим на той самий строк і за тих самих умов, якщо за 10 днів до закінчення строку договору, жодна із сторін не повідомить про свій намір припинити договірні відносини) 3. Селезька академія (м. Катовіце, Польща): Договір від 22. 12. 2022 на 5 років (вважається продовженим на той самий термін і на тих самих умовах, якщо за 1 місяць до закінчення терміну дії Договору, жодна із сторін не заявить про його припинення або зміну) 4. Університет бізнесу в Катовіце (Верхньоселезька академія ім. Войцеха Корфанти в Катовіце) (м. Катовіце, Польща): Договір укладено на невизначений час. 5. Університет Суспільних наук (м. Лодзь, Польща): Угода про співпрацю безстрокова. 6. WSG University in Bydgoszcz (м. Бидгощ, Польща): Угода про академічну співпрацю безстрокова.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено

**2. Освітні компоненти освітньо-професійної програми
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА)»
зі спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»,
предметною спеціальністю А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»
галузі знань: А «Освіта»**

2.1. Перелік компонентів ОП

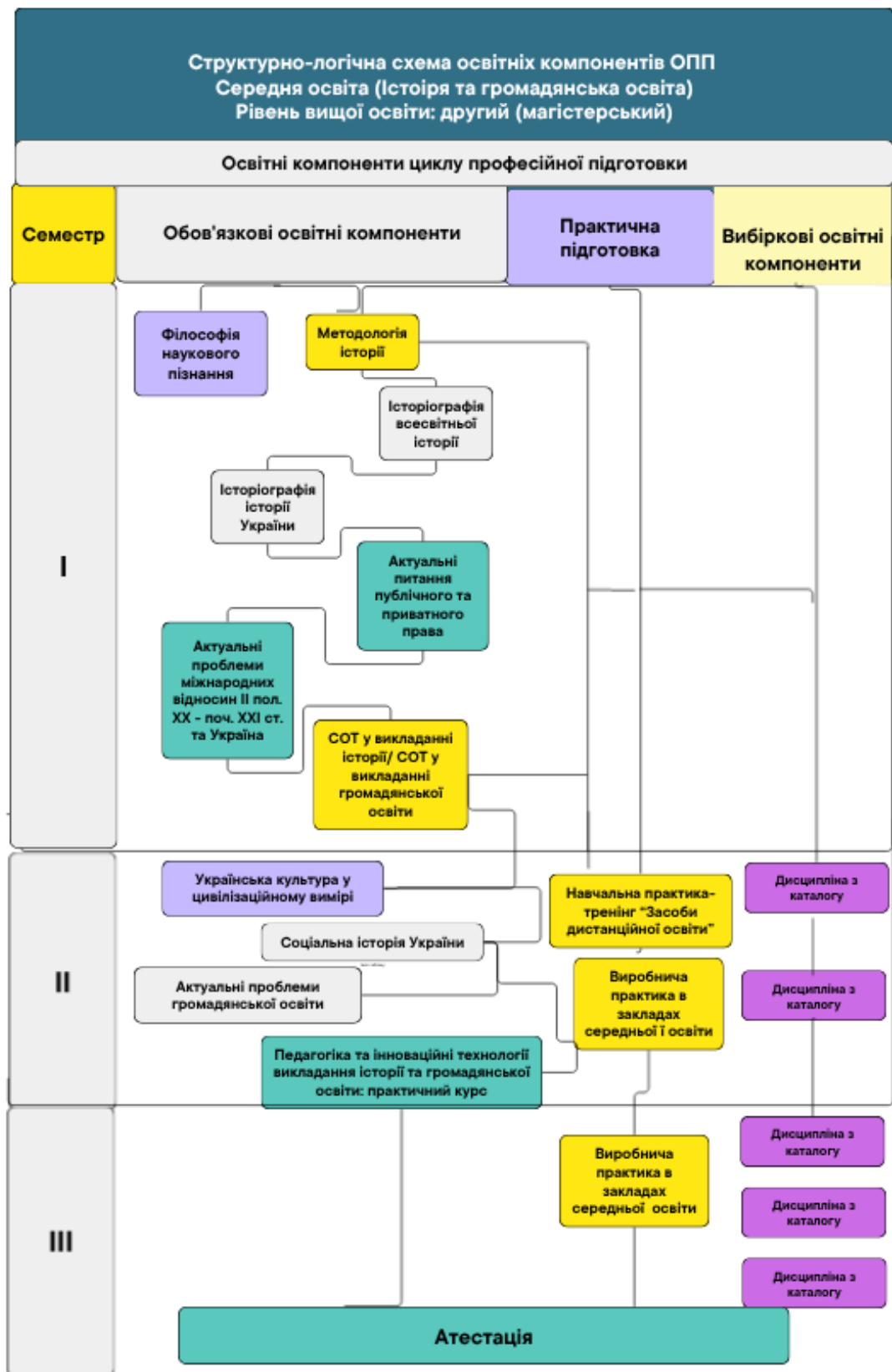
Код навчальної дисципліни	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, атестація, написання кваліфікаційної роботи)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові освітні компоненти			
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1.1. Дисципліни професійної підготовки			
ОК ПП-1	Філософія наукового пізнання (англійською мовою)	3	залік
ОК ПП-2	Методологія історії	4	екзамен
ОК ПП-3	Історіографія всесвітньої історії (англійською мовою)	4	екзамен
ОК ПП-4	Історіографія історії України	4	екзамен
ОК ПП-5	Педагогіка та інноваційні технології викладання історії та громадянської освіти: практичний курс	3	екзамен
ОК ПП-6	Актуальні проблеми громадянської освіти	3	екзамен
ОК ПП-7	Українська культура у цивілізаційному вимірі	3	екзамен
ОК ПП-8	Соціальна історія України	3	екзамен
ОК ПП-9	Актуальні питання публічного та приватного права	3	залік
ОК ПП-10	Актуальні проблеми міжнародних відносин II пол. XX – поч. XXI ст. та Україна	3	залік
ОК ПП-11	Сучасні освітні технології у викладанні історії	4,5	залік
ОК ПП-12	Сучасні освітні технології у викладанні громадянської освіти	4,5	залік
Загальний обсяг ОК		42	
1.2. Практична підготовка			
ОК ПРП-1	Навчальна практика-тренінг «Засоби дистанційної освіти»	1,5	залік
ОК ПРП-2	Виробнича практика в закладах середньої освіти	18	диференційований залік диференційований залік
Всього:		19,5	
2. Вибіркові освітні компоненти* (22,5 кредити)			
АТЕСТАЦІЯ			
А-1	Складання кваліфікаційного екзамену за спеціальністю А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)	1,5	

A-2	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	4,5	
Всього:		6	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів: 67,5 кредитів			
Загальний обсяг вибіркових компонент: 22,5 кредитів			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ 90 кредитів			

Примітки:

* Студент обирає дисципліни/блок дисциплін із каталогу, затвердженому вченою радою університету: 20% освітніх компонентів із каталогу 1 – каталогу циклу загальної підготовки, спрямовані на розвиток загальних компетентностей і soft skills; 80% – із каталогу 2 – каталогу циклу професійної підготовки, спрямовані на розвиток фахових компетентностей.

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», предметною спеціальністю А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» галузі знань А «Освіта» проводиться у формі кваліфікаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр. Середня освіта (Історія та громадянська освіта) за спеціальністю Середня освіта (Історія та громадянська освіта).

Атестація здобувача здійснюється відкрито й публічно згідно з [«Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральнотуркранському державному університеті імені Володимира Винниченка»](#).

Кваліфікаційний екзамен за спеціальністю А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», предметною спеціальністю А4.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» галузі знань А «Освіта» передбачає оцінювання результатів навчання, визначених цією ОП.

Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання дослідницької та/або інноваційної задачі з теорії та методики навчання природничих наук. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті та/або в репозитарії ЦДУ ім. В. Винниченка

4. Вимоги професійних стандартів

Повна назва Професійного стандарту, його реквізити та (або) посилання на документ	Професійний стандарт за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Наказ МОН України №1225 від 29.08.2024 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» Режим доступу: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity
Особливості Стандарту вищої освіти, пов'язані з наявністю певного Професійного стандарту	Перелік компетентностей випускника узгоджений із наведеними у професійному стандарті загальними та професійними компетентностями вчителя
Перелік компетентностей, визначених Професійним стандартом	Ураховано такі професійні компетентності: А1.1; А2.1; А2.3; А2.4; А2.5; А3.1; А3.2; А3.3; Б1.4; Б2.3; Г1.2; Г3.2; Г3.1; Д1.1; Д1.3

Процедура присвоєння професійної кваліфікації

Процедура присвоєння професійної кваліфікації відбувається відповідно до Положення про порядок присвоєння професійних кваліфікацій у ЦДУ імені В. Винниченка <https://shorturl.cusu.edu.ua/2hu> й передбачає процедуру оцінювання результатів навчання (встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти професійному стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 р. № 1225)).

Присвоєння професійної кваліфікації можливо за умов повного виконання вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану здобувачем вищої освіти.

Умови, за яких присвоюється професійна кваліфікація:

– повне виконання вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану здобувачем вищої освіти, що передбачає проходження теоретичного навчання, проведення оцінювання за окремими освітніми компонентами, завдяки чому студенти здобувають необхідні для присвоєння професійно кваліфікації компетентності та досягають відповідних програмних результатів навчання;

– успішне проходження здобувачем вищої освіти практичної підготовки у відповідних обсягах в реальних умовах професійної діяльності, що закріплює та поглиблює засвоєння ними набутих компетентностей і результатів навчання, відповідно до цілей освітньої програми та валідних відповідним професійним стандартам. Студент повинен пройти виробничі практики з виконанням завдань, розроблених відповідно до трудових функцій професійних стандартів «вчитель закладу загальної середньої освіти» та «викладач закладу вищої освіти»;

– атестація (підсумкове оцінювання) повноти набутих особою компетентностей і досягнутих програмних результатів навчання на відповідність узгодженим з певним професійним стандартом вимогам освітньої програми, за результатами якої встановлюється відповідність сформованих компетентностей вимогам освітньої програми з урахуванням відповідних професійних стандартів. Програма атестації повною мірою охоплює всі цілі освітньої програми, без досягнення яких неможливе присвоєння професійної кваліфікації, має обґрунтований порядок і критерії оцінювання результатів навчання, вчасно оприлюднена та доступна для здобувачів. До атестації допускаються здобувачі освіти, які повністю завершили засвоєння змісту освітньої програми, виконали всі вимоги індивідуального навчального плану, пройшли практичну підготовку у встановленому освітньою програмою обсязі. Форма атестації здобувачів освіти для присвоєння кваліфікацій, в тому числі й професійної, визначається освітньою програмою. Для проведення атестації здобувачів освіти створюється екзаменаційна комісія, що діє відповідно до Положення про атестацію здобувачів вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка

– прийняття Екзаменаційною комісією рішення про присвоєння професійної кваліфікації та внесення відповідної інформації у диплом про вищу освіту. Результати атестації є підставою для присвоєння або відмови у присвоєнні професійної кваліфікації. За умови позитивної оцінки результатів атестації, Університет на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму..., відповідний ступінь вищої освіти, а також присвоює професійну кваліфікацію.... Рішення комісії фіксується в протоколах екзаменаційної комісії. Професійна кваліфікація, присвоєна Університетом, зазначається в документі про вищу освіту.

5. Опис освітньо-професійної програми

<u>Компетентності, якими повинен володіти здобувач освіти</u>	<u>Програмні результати навчання</u>	<u>Шифр ОК</u>	<u>Найменування навчальних дисциплін, практик</u>
Обов'язкові освітні компоненти ОП			
ІК, ЗК 1 ЗК 2, ЗК 5, ЗК 9, ЗК 10, СК 1	ПРН 1, ПРН 2	ПП-1	Філософія наукового пізнання (англійською мовою)
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 8, СК 1, СК 3, СК 6 СК 8	ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7	ПП-2	Методологія історії

<u>Компетентності, якими повинен володіти здобувач освіти</u>	<u>Програмні результати навчання</u>	<u>Шифр ОК</u>	<u>Найменування навчальних дисциплін, практик</u>
Обов'язкові освітні компоненти ОП			
ІК, ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 8, СК 1, СК 4, СК 6, СК 8	ПРН 1, ПРН 5, ПРН 6	ПП-3	Історіографія всесвітньої історії (англійською мовою)
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 8, СК 1, СК 4, СК 6, СК 7, СК 8, СК 14	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 14	ПП-4	Історіографія історії України
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, СК 2, СК 3, СК 9, СК 10, СК 14	ПРН 2, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14	ПП-5	Педагогіка та методика викладання історії та громадянської освіти у ЗВО
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, СК 2, СК 7, СК 11, СК 13, СК 14	ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10, ПРН 14	ПП-6	Актуальні проблеми громадянської освіти
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, СК 1, СК 5, СК 7, СК 8, СК 14	ПРН 5, ПРН 7, ПРН 10, ПРН 14	ПП-7	Українська культура в цивілізаційному вимірі
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, СК 1, СК 3, СК 4, СК 6, СК 8, СК 14	ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 10, ПРН 14	ПП-8	Соціальна історія України
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, ФК 1, СК 3, СК 5, СК 11, СК 12, СК 13, СК 14	ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 14	ПП-9	Актуальні питання публічного та приватного права
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, СК 1, СК 5, СК 7, СК 12, СК 13, СК 14	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 10, ПРН 14	ПП-10	Актуальні проблеми міжнародних відносин II пол. XX– поч. XXI ст. та Україна
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, СК 2, СК 10	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10,	ПП-11	Сучасні освітні технології у викладанні історії

<u>Компетентності, якими повинен володіти здобувач освіти</u>	<u>Програмні результати навчання</u>	<u>Шифр ОК</u>	<u>Найменування навчальних дисциплін, практик</u>
Обов'язкові освітні компоненти ОП			
	ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14		
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, СК 2, СК 10	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14	ПП-12	Сучасні освітні технології у викладанні громадянської освіти
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, СК 2, СК 10	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13	ПП-1	Навчальна практика-тренінг «Засоби дистанційної освіти»
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, СК 2, СК 5, СК 8, СК 9, СК 10, СК 11, СК 12, СК 14	ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14	ПП-2	Виробнича практика в закладах середньої освіти
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, СК 1, СК 2, СК 3, СК 5, СК 7, СК 8	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10	ОК КР-1	Написання кваліфікаційної роботи

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (далі – СВЗЯВО) в ЦДУ ім. В. Винниченка здійснюється відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка», (<https://shorturl.cusu.edu.ua/6s>). Це Положення відповідає вимогам Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG 2015) (<https://shorturl.cusu.edu.ua/1fb>), статті 16 Закону України «Про вищу освіту» (2014) (<https://shorturl.cusu.edu.ua/eo>) та статті 41 Закону України «Про освіту» (2020) (<https://shorturl.cusu.edu.ua/10p>), постанові КМУ №1187 від 30. 12. 2015 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (2021) (<https://shorturl.cusu.edu.ua/7h>), Статуту Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/Statut_2024.pdf), «Положенню про організацію освітнього процесу Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» (<https://shorturl.cusu.edu.ua/1u7>), «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка», затверджених Вченою радою ЦДУ ім. В. Винниченка.

СВЗЯВО ЦДУ має наступну структуру: *рівень стратегічного управління* (адміністрація); *рівень оперативного управління* (дорадчі та робочі органи, відділи, бібліотека); *рівень впровадження і адміністрування ОПП* (факультет; органи студентського самоврядування, роботодавці); *рівень безпосередньої реалізації ОПП* (кафедри, гарант, ініціативні групи здобувачів, НПП, роботодавці); *початковий рівень* – очікувань здобувачів (здобувачі ОПП та їх ініціативні групи).

ВЗЯВО ґрунтується на процедурах, пов'язаних з моніторингом, періодичним переглядом навчальних планів, програм і контрольних заходів, формуванням якісного контингенту здобувачів вищої освіти, оцінюванням результатів навчання, посиленням практичної підготовки, забезпеченням якості кадрового складу, відповідного ресурсного забезпечення, удосконаленням інформаційної системи управління та Е-навчання, забезпеченням академічної доброчесності, публічності інформації щодо діяльності ЦДУ ім. В. Винниченка, участю в рейтингових дослідженнях різних рівнів тощо.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Центральнотураїнському державному університеті імені Володимира Винниченка складається з таких процедур і заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- удосконалення планування освітньої діяльності: затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному вебсайті ЦДУ, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- посилення кадрового потенціалу університету та забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою та підтримки здобувачів вищої освіти;
- забезпечення та розвиток наявних інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про: діяльність університету; освітні програми: ступені вищої освіти (кваліфікації) та встановлення зворотних зв'язків між учасниками освітнього процесу;
- участь у заходах, спрямованих на розширення присутності університету в національних і міжнародних програмах підготовки здобувачів вищої освіти, рейтингових дослідженнях закладу вищої освіти;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- інших процедур і заходів.

Пояснювальна записка

**Таблиця 1.
Матриця відповідності визначених Стандартом
компетентностей дескрипторам НРК (за 6-м рівнем, бакалаврським)**

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Уміння/Навички Ум1 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур Ум2 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах Ум3 Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Комунікація К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Автономія та відповідальність АВ1 Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів АВ2 Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів АВ3 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК1	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ3
ЗК2	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1	АВ3
ЗК3	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ2
ЗК4	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3		АВ2, АВ3

ЗК5	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ2, АВ3
ЗК6	ЗН1	УМ2, УМ3	К1	АВ1, АВ2
ЗК7		УМ3	К1	АВ2
ЗК8	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ1
ЗК9		УМ1, УМ2, УМ3		АВ1, АВ2
ЗК10	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ3
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)				
СК1	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ3
СК2	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1	АВ1, АВ2, АВ3
СК3	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ3
СК4	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1	АВ2, АВ3
СК5	ЗН1	УМ2, УМ3	К1	АВ2
СК6	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ3
СК7	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ3
СК8	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ3
СК9		УМ3	К1	АВ1, АВ2
СК10	ЗН1	УМ3	К1	АВ1, АВ2
СК11	ЗН1	УМ2, УМ3	К1	АВ1, АВ2
СК12	ЗН1	УМ2, УМ3	К1	АВ1, АВ2
СК13		УМ3	К1	АВ2
СК14		УМ3	К1	АВ2

Таблиця 2.

Матриця відповідності визначених Стандартом та Освітньо-професійною програмою результатів навчання та компетентностей

	ІК	ЗК	ЗК	ЗК	ЗК	ЗК	ЗК	ЗК	ЗК	ЗК	ЗК	СК	СК	СК	СК	СК	СК	СК	СК	СК	СК	СК	СК	СК	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ПРН1	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+						+
ПРН2	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+		+	+	+	+	+		+				+
ПРН3	+		+	+	+	+	+			+		+	+	+							+	+			
ПРН4	+						+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+		+				+
ПРН5	+	+	+	+	+	+	+					+		+	+	+	+	+	+						+
ПРН6	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+		+	+		+								
ПРН7	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+		+
ПРН8	+						+	+					+							+	+	+	+		
ПРН9	+						+						+							+	+	+	+		
ПРН1 0	+						+								+	+		+	+						+
ПРН1 1	+						+	+			+		+							+					
ПРН1 2	+						+	+			+		+							+					
ПРН1 3	+						+	+			+		+							+					
ПРН1 4	+	+		+			+	+		+		+			+	+	+	+	+			+	+	+	+

Таблиця 3.

Матриця відповідності компетентностей випусника компонентам освітньо-професійної програми

	ІК	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13	СК 14	
ОК ПП-1	+	+	+			+				+	+	+														
ОК ПП-2	+	+	+	+	+	+			+			+		+			+		+							
ОК ПП-3	+	+			+	+			+			+			+		+		+							
ОК ПП-4	+	+	+	+		+	+		+			+			+		+	+	+							+
ОК ПП-5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+							+	+				+
ОК ПП-6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+					+				+		+	+	+
ОК ПП-7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+		+	+							+
ОК ПП-8	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+		+	+		+		+							+
ОК ПП-9	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+		+							+	+	+	+
ОК ПП-10	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+				+		+					+	+	+	+
ОК ПП-11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+									+				
ОК ПП-22	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+									+				
ОК ПРП-1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+									+				
ОК ПРП-2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+			+	+	+	+	+	+		+
ОК КР-1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+							

Таблиця 4.

Матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам освітньо-професійної програми

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14
ОК ПП-1	+	+												
ОК ПП-2				+	+	+	+							
ОК ПП-3	+				+	+								
ОК ПП-4	+	+		+	+	+								+
ОК ПП-5		+		+				+	+	+	+	+	+	+
ОК ПП-6				+			+	+		+				+
ОК ПП-7					+		+			+				+
ОК ПП-8					+	+	+			+				+
ОК ПП-9							+	+	+					+
ОК ПП-10	+					+				+				
ОК ПП-11		+	+	+				+	+	+	+	+	+	+
ОК ПП-12		+	+	+				+	+	+	+	+	+	+
ОК ПРП-1		+	+					+	+		+	+	+	
ОК ПРП-2			+	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ОК КР-1	+	+			+	+				+	+			

7. Перелік нормативних документів, на яких базується ОПП

1. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII Від 01. 07. 2014 (редакція від 09. 04. 2025). URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/eo>
2. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 05. 09. 2017 (редакція від 02. 05. 2025). URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/10p>
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення якості вищої освіти». № 3062-IX від 02. 05. 2023 р. URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/1f9>
4. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України № 1341 від 23. 11. 2011 (редакція від 02. 07. 2020). URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/7f>.
5. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України №266 від 29. 04. 2015 (редакція від 25. 02. 2025). URL:<https://shorturl.cusu.edu.ua/7g>.
6. Класифікатор професій ДК 003:2010: Наказ Держспоживстандарту України №327 від 28. 07. 2010 (редакція від 13. 12. 2024). URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/1ce>.
7. Про затвердження Методичних рекомендації щодо особливостей реалізації освітніх програм у галузі знань А «Освіта» наказ Міністерства освіти і науки України №966 від 03. 07. 2025. URL:
8. Стандарт вищої освіти за спеціальністю <https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukraini/zatverdzeni-standarti-vishchoi-osviti>
9. Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України №686 від 15. 05. 2024. URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/1f8>.
10. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України №1187 від 30. 12. 2015 (редакція від 04. 01. 2024). URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/7h>.
11. Про затвердження Порядку реалізації права на академічну мобільність: Постанова Кабінету Міністрів України №579 від 12. 08. 2015 (редакція від 21. 05. 2022). URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/1fa>.
12. Положення про освітні програми в Центральнoукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка: затверджено вченою радою університету (протокол №1 від 26. 08. 2024 р.; №11 від 31. 03. 2025 р.; №1 від 02. 09. 2025 р.) уведено в дію наказом ректора № 128/1 від 02. 09. 2025). URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/20u> .
13. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральнoукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка: затверджено вченою радою університету (№11 від 31. 03. 2025 р.; №1 від 02. 09. 2025 р.); уведено в дію наказом ректора №128/1 від 02. 09. 2025. URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/20m>
14. Професійні стандарти (затвержені). URL: <https://register.nqa.gov.ua/profstandarts>
15. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/1fb>.